

Dosarul nr. 2r-401/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Central) – M. Țurcan,

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Simciuc, I. Cotruță, I. Țurcan,

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul, declarat de către Nadejda Tipa, Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Petru Botnari, Aculina Botnari și Tatiana Botnari împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienților Vera Tofan, Nadejda Tipa și Inspectoratul Fiscal Botanica cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și constatarea faptului acceptării succesiunii,

cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Tipa și Vera Tofan împotriva lui Petru Botnari și Consiliului mun. Chișinău cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recunoașterea ca succesori legali, partajarea averii succesorală cu recunoașterea dreptului de proprietate succesorală,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, prin care s-a respins cererea cu privire la prelungirea termenului de depunere a apelului motivat, s-a restituit apelul depus de către Nadejda Tipa, Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu,

CONSTATĂ:

La data de 15 august 2016 Petru Botnari, Aculina Botnari și Tatiana Botnari s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienților Vera Tofan, Nadejda Tipa și Inspectoratul Fiscal Botanica cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului XXXXX, în rezultatul privatizării, cu determinarea fiecăruia a câte 1/5 cotă-parte ideală din imobil, recunoașterea lui Petru Botnari în ordine succesorală, în urma acceptării succesiunii prin intrarea de facto în posesia masei succesorală, după decesul tatălui, Iacob Botnari, decedat la data de 20 iulie 2013 și a mamei Ecaterina Botnari, decedată la 06 februarie 2005, a dreptului de proprietate asupra a 2/5 cotă-parte din apartament, determinarea cotelor –părți fiecărui reclamant, după cum urmează: lui Petru Botnari - 3/5 cotă-parte, Aculinei Botnari -1/5 cotă-parte și Tatiane Botnari - 1/5 cotă-parte din apartament, hotărârea considerându-se temei de înregistrare a dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile.(5-8)

În cadrul ședinței de judecată, la 27 februarie 2017 Nadejda Tipa și Vera Tofan au înaintat cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată și completată, împotriva lui Petru Botnari și Consiliului mun. Chișinău cu privire la prelungirea termenului de

acceptare a succesiunii cu 6 luni și recunoașterea ca succesori legali a patrimoniului succesoral, constituit din 2/5 din apartamentul XXXXX, stabilite în rezultatul privatizării de către părinții decedați: mama - Ecaterina Botnari și tata - Iacob Botnari, partajarea averii succesorală, constituită din 2/5 cote-părți egale a câte 2/15 fiecareia din moștenitorii legali: Petru Botnari, Nadejda Tipa și Vera Tofan, cu recunoașterea dreptului de proprietate succesorală a fiecareia din moștenitori. (f.d. 79-81, 89-91, 103)

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 10 octombrie 2017 s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de către Petru Botnari, Aculina Botnari și Tatiana Botnari și s-a respins ca nefondată acțiunea depusă de Nadejda Tipa și Vera Tofan. (f.d. 115,122-130)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 03 noiembrie 2017 Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu au declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de către Nadejda Tipa și Vera Tofan. (f.d.121)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 nu s-a dat curs apelului înaintat de către Nadejda Tipa și Vera Tofan, comunicându-le apelantelor despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 016 lei fiecare, ori probe care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, cu prezentarea lor nemijlocit în ședința de judecată, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării, comunicându-le că ședința de judecată cu privire la examinarea chestiunii privind acceptarea apelului este numită pentru data de 17 ianuarie 2018 ora 11:00, totodată fiindu-le explicate apelanților consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel. (f.d.134-136)

În ședința de judecată din 17 ianuarie 2018 reprezentantul Nadejdei Tipa și Verei Tofan, avocatul Vasile Leu, a solicitat prelungirea termenului pentru a prezenta apelul motivat și a achita taxa de stat, deoarece până în prezent apelantele s-au aflat în imposibilitate de a achita taxa de stat. (f.d.146)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 s-a respins cererea reprezentantului Nadejdei Tipa și Verei Tofan, avocatul Vasile Leu, cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat, s-a restituit cererea de apel depusă de Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu.(f.d.148-151)

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 27 februarie 2018 Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu, au declarat recurs, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018.

În motivarea recursului avocatul recurentelor a indicat, că nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017, pe motiv că nu a recepționat încheierea dată, deci nu a cunoscut despre existența ei. Mai mult ca atât, despre ședința de judecată din 17 ianuarie 2018 a aflat de la apelata Nadejda Tipa la 16 ianuarie 2018, din acest motiv a solicitat prelungirea termenului de îndeplinire a cerințelor instanței de apel. Mai menționează că instanța de apel urma să expedieze în adresa sa încheierea din 08 decembrie 2017, prin scrisoare recomandată cu aviz de primire, care ar fi asigurat transmiterea și confirmarea primirii acestor acte de destinatar. Însă încheierea din 08 decembrie 2017 i-a fost expediată cu aviz simplu, ce a dus la recepționarea acesteia de o persoană străină și anume de persoana Șișcanu, deoarece pe adresa mun. Chișinău, str. A. Șciusev 50 se află mai multe oficii, nu numai CA „Leu Vasile”. Totodată, susține că recepționarea de către Nadejda Tipa și Vera Tofan a încheierii din 08 decembrie 2017 nu justifică restituirea apelului, pe motiv că apelantele

au încheiat contract de asistență juridică cu el, însă din cauza expedierii necorespunzătoare a actului de procedură el nu a recepționat încheierea dată și nu a îndeplinit cerințele indicate de instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată a fost pronunțată la 17 ianuarie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 09 februarie 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește. (f.d.152)

În aceste circumstanțe recursul, depus de Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu la 27 februarie 2018, este depus în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că, la 03 noiembrie 2017 de către Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu în adresa instanței de apel a fost depus apel nemotivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 nu s-a dat curs apelului înaintat de către Nadejda Tipa și Vera Tofan, comunicându-le apelantelor despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 016 lei fiecare, ori probe care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, cu prezentarea lor nemijlocit în ședința de judecată, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării, comunicându-le că ședința de judecată cu privire la examinarea chestiunii privind acceptarea apelului este numită pentru data de 17 ianuarie 2018 ora 11:00, totodată fiindu-le explicate apelanților consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel.

Conform prevederilor art. 110 CPC termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs conchide că încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 a fost expediată în adresa apelantelor și avocatului pe adresa indicată în cererea de apel la data de 15 decembrie 2017. Recepționarea încheierii date se confirmă prin avizele de recepție, care atestă că apelanta Nadejda Tipa și avocatul Vasile Leu au primit încheierea pe data de 22 decembrie 2017, iar apelanta Vera Tofan pe data de 27 decembrie 2017. Prin urmare, cele 10 zile acordate de instanța de apel încep să curgă din momentul recepționării încheierii date.

Cu toate acestea apelantele și avocatul nu au îndeplinit cerințele instanței de apel și anume nu au prezentat apelul motivat și confirmarea achitării taxei de stat, însă în ședința

din 17 ianuarie 2018 avocatul apelantelor a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru a îndeplini cerințele instanței de apel, motivând demersul prin faptul că apelantele nu au avut posibilitatea achitării taxei de stat.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin. (1).

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, s-a respins cererea reprezentantului Nadejdei Tipa și Verei Tofan, avocatul Vasile Leu, cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și taxei de stat, s-a restituit cererea de apel depusă de Nadejda Tipa și Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu.

Din conținutul încheierii recurate rezultă că restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelantele și avocatul lor nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 08 decembrie 2017, și anume nu a prezentat apelul motivat și dovada plății taxei de stat în termen 10 zile de la momentul recepționării încheierii.

Instanța de recurs consideră că încheierea instanței de apel din 17 ianuarie 2018 este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în virtutea obligației impuse de lege, apelantele și avocatul lor nu s-au conformat și nu au executat încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 în termenul stabilit.

Conform prevederilor art. 105, alin.(1), (6) CPC citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată, data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În susținerea poziției date, Colegiul reține că instanța de apel a expediat încheierea din 08 decembrie 2017 pe adresele indicate în cererea de apel nemotivată și cum s-a constatat încheierea a fost recepționată de către recurenta Nadejda Tipa la 22 decembrie 2017, de recurenta Vera Tofan la 27 decembrie 2017, iar de către avocat la 22 decembrie 2017, conform avizelor de recepție. (f.d. 139, 141, 142). Prin urmare, recurentele și avocatul lor urma să depună diligență întru respectarea termenului acordat de către instanța de apel în vederea depunerii cererii de apel motivate și prezentarea taxei de stat, în termenul stabilit de instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs menționează că argumentul avocatului recurentelor Vasile Leu că încheierea a fost recepționată de o altă persoană și nu de el, nu constituie o scuză de a nu îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, ori instanța de apel a expediat încheierea pe adresa indicată de avocatul Leu Vasile în cererea de apel cât și în mandatul de avocat nr. 1098511 din 01 februarie 2017.

Instanța de recurs conchide și faptul că atât avocatul Vasile Leu cât și recurentele Nadejda Tipa și Vera Tofan cunoșteau că apelul depus la 03 noiembrie 2017 nu întrunește în sine condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC, însă până la emiterea încheierii de restituire a apelului din data de 17 ianuarie 2018 nu au manifestat nici un interes pentru a îndeplini condițiile cerute la depunerea cererii de apel de Codul de procedură civilă.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste

drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Nadejda Tipa, Vera Tofan, reprezentate de avocatul Vasile Leu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas